

Ποιες είναι οι πιθανές ανεπιθύμητες ενέργειες;

Γενικά, είναι καλά ανεκτό φάρμακο. Οι περισσότερες παρενέργειες υποχωρούν με τη μείωση της δόσης ή τη διακοπή του φαρμάκου. Παράλληλα με την μεθοτρεξάτη πρέπει να λαμβάνετε χάπια φυλλικού οξέος, καθώς αυτό μπορεί να μειώσει την πιθανότητα εμφάνισης ανεπιθύμητων ενέργειών.

Σε ορισμένους ασθενείς (<10%) η μεθοτρεξάτη μπορεί να προκαλέσει ναυτία, εμέτους, αδιαθεσία, διάρροια, στοματικά έλκη και ήπια τριχόπτωση. Στις περιπτώσεις δυσανεξίας της από του στόματος αγωγής και πρόκλησης παρενέργειών από το πεπτικό υπάρχει διαθέσιμη προς χρήση και η υποδόρια μεθοτρεξάτη. Επιπλέον, η μεθοτρεξάτη μπορεί να προκαλέσει αύξηση των ππατικών ενζύμων στις εξετάσεις αίματος. Ο γιατρός σας ανάλογα με την αύξηση μπορεί να μειώσει την δόση ή και να συστήσει διακοπή της.

Η μεθοτρεξάτη μπορεί να επηρεάσει τον αριθμό των κυττάρων του αίματος (ερυθρά, λευκά, αιμοπετάλια) και ένα από τα αποτελέσματα είναι η μείωση της παραγωγής τους. Επίσης παίρνοντας μεθοτρεξάτη μπορεί να σας κάνει περισσότερο ευαίσθητο στις λοιμώξεις. Αν μετά την έναρξη της μεθοτρεξάτης παρουσιάσετε κάποια λοιμώξη, πυρετό, πονόλαιμο, ανεξήγητες μελανιές ή αιμορραγίες, ή αν παρουσιάσετε οποιαδήποτε νέα συμπτώματα, τότε θα πρέπει να επισκεφθείτε το γιατρό σας. Πολύ σπάνια, η μεθοτρεξάτη μπορεί να προκαλέσει φλεγμονή στο πνεύμονα, με δυσκολία στην αναπνοή. Η σπάνια αυτή παρενέργεια ονομάζεται πνευμονίτιδα και εμφανίζεται συνήθως τα πρώτα 1-2 χρόνια της θεραπείας. Αν παρουσιάσετε δυσκολία στην αναπνοή ή επίμονο βήχα, τότε πρέπει να ενημερώσετε τον Ρευματολόγο σας αμέσως.

Χρειάζονται ειδικές εξετάσεις ενώ παίρνω τη μεθοτρεξάτη;

Θα χρειαστεί να κάνετε τακτικές εξετάσεις αίματος όπως προτείνονται από το γιατρό σας, για όσο χρονικό διάστημα παίρνετε τη μεθοτρεξάτη. Στην αρχή αυτές θα γίνονται πιο συχνά και μετά εφόσον δεν υπάρχει κάποιο πρόβλημα θα επαναλαμβάνονται κάθε 3-4 μήνες. Επίσης, ο γιατρός σας μπορεί να σας ζητήσει μια ακτινογραφία θώρακα πριν αρχίσετε τη θεραπεία. Είναι σημαντικό για την δική σας ασφάλεια ν διενέργεια εξετάσεων σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Μπορώ να παίρνω άλλα φάρμακα μαζί με τη μεθοτρεξάτη;

Ορισμένα φάρμακα αλλοιεπιδρούν με τη μεθοτρεξάτη. Αντιβιοτικά φάρμακα που περιέχουν σουλφοναμίδη (π.χ. το φάρμακο Septrin) αλλά και αντιεπιλοπτικά όπως η φενυτοΐν (Phenytoin) μπορεί να ενισχύσουν την δράση της μεθοτρεξάτης και να αυξηθεί ο κίνδυνος ανεπιθύμητων ενέργειών. Θα πρέπει πάντα να αναφέρετε σε κάθε γιατρό που σας θεραπεύει ότι λαμβάνετε μεθοτρεξάτη.

Μπορώ να κάνω εμβόλια ενώ παίρνω τη μεθοτρεξάτη;

Θα πρέπει να αποφεύγετε να κάνετε εμβόλια που περιέχουν ζωντανούς μικροοργανισμούς. Τα εμβόλια εναντίον του ιού της γρίπης και του πνευμονιόκοκκου είναι ασφαλή και συνιστώνται. Σε περίπτωση προγραμματισμένου εμβολιασμού ή εφόσον κριθεί απαραίτητο να κάνετε εμβόλιο με ζώντα μικροοργανισμό επικοινωνήστε με τον Ρευματολόγο σας για περισσότερες οδηγίες.

Μπορώ να λαμβάνω τη μεθοτρεξάτη κατά την εγκυμοσύνη και τον θηλασμό;

Κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης δεν πρέπει να παίρνετε τη μεθοτρεξάτη, διότι μπορεί να βλάψει το έμβρυο. Επίσης, για όσο χρονικό διάστημα παίρνετε τη μεθοτρεξάτη και για 3 μήνες μετά τη διακοπή της, τόσο οι γυναίκες όσο και οι άνδρες, θα πρέπει να χρησιμοποιείτε κάποια αξιόπιστη αντισυλλοπτική μέθοδο. Αν προγραμματίζετε να μείνετε έγκυος ή αν μείνετε έγκυος ενώ παίρνετε τη μεθοτρεξάτη θα πρέπει, το συντομότερο δυνατό, να το συζητήσετε με το γιατρό σας. Επίσης, δε θα πρέπει να θηλάσετε ενώ παίρνετε τη μεθοτρεξάτη.

Πρέπει να διακόπτεται η μεθοτρεξάτη πριν από προγραμματισμένο χειρουργείο;

Η μεθοτρεξάτη δεν επηρεάζει την επούλωση των χειρουργικών τομών και δεν αυξάνει τον κίνδυνο περιεγχειρητικών λοιμώξεων. Για αυτό τον λόγο συστήνεται η συνέχιση της αγωγής.

Μπορώ να πίνω οινοπνευματώδη ποτά ενώ παίρνω τη μεθοτρεξάτη;

Όχι. Δεν πρέπει να πίνετε οινοπνευματώδη ποτά (π.χ. μπύρα, κρασί, ούζο, ουίσκι κ.α.) ενώ παίρνετε τη μεθοτρεξάτη, διότι αυξάνεται η τοξικότητα της μεθοτρεξάτης στο ήπαρ. Όμως οι μικρές ποσότητες οινοπνευματώδων ποτών (π.χ. ένα μικρό ποτήρι) πιθανόν δεν προκαλούν πρόβλημα. Καλό όμως είναι ακόμα και η κατανάλωση μικρής ποσότητας αλκοόλ να μην γίνεται την ίδια ημέρα με την λήψη της μεθοτρεξάτης. Συζητήστε το με το Ρευματολόγο σας.

Πού μπορώ να βρω περισσότερες πληροφορίες;

Αν θέλετε περισσότερες πληροφορίες ή αν έχετε οποιεσδήποτε αμφιβολίες για τη θεραπεία σας, τότε θα πρέπει να το συζητήσετε με τον Ρευματολόγο σας

Στο διαδίκτυο:

[https://www.rheumatology.org/Practice/Clinical/Patients/-Medications/Methotrexate_\(Rheumatrex,_Trexall\)/](https://www.rheumatology.org/Practice/Clinical/Patients/-Medications/Methotrexate_(Rheumatrex,_Trexall)/)

Θυμηθείτε να φυλάσσετε όλα τα φάρμακα μακριά από τα παιδιά, σε ασφαλές μέρος.

Γιατί μου συνταγογραφούν τη μεθοτρεξάτη;

Η μεθοτρεξάτη χρησιμοποιείται στη θεραπεία αρκετών αυτοάνοσων νοσημάτων και φλεγμονωδών αρθρίτιδων, μεταξύ των οποίων η ρευματοειδής αρθρίτιδα, η ψωριασική αρθρίτιδα, οι νεανικές μορφές αρθρίτιδας. Η μεθοτρεξάτη δεν είναι παυσίπονο ανήκει στα λεγόμενα τροποποιητικά φάρμακα και όταν αρχίσει η δράση της θα μειώσει τον πόνο, το οίδημα και την δυσκαμψία των προσβεβλημένων αρθρώσεων ενώ επιβραδύνει τις οστικές βλάβες. Επίσης χρησιμοποιείται συχνά στη θεραπεία του συστηματικού ερυθηματώδους λύκου (ΣΕΛ), της αγγειίτιδας, της πολυμυοσίτιδας.

Πότε πρέπει να παίρνω τη μεθοτρεξάτη;

Τη μεθοτρεξάτη συνήθως την παίρνετε με τη μορφή χαπιού ή υποδόριας ένεσης μία φορά την εβδομάδα την ίδια πάντα ημέρα. Θα πρέπει να την παίρνετε μαζί με το φαγητό. Τα χάπια πρέπει να καταπίνονται ολόκληρα, χωρίς να γίνονται σκόνη. Επίσης και για να προφυλαχθείτε από τυχόν παρενέργειες πρέπει 1-2 μέρες πριν την λήψη της μεθοτρεξάτης να λαμβάνετε φυλλικό οξύ (Filicine).

Τι δόση πρέπει να παίρνω;

Ο γιατρός σας θα σας συμβουλεύσει για τη δόση που θα παίρνετε. Το κάθε χάπι περιέχει 2,5 mg μεθοτρεξάτης. Συνήθως θα αρχίσετε με μια μικρή δόση (για παράδειγμα 10-15 mg την εβδομάδα). Αργότερα, αν ο γιατρός σας το κρίνει απαραίτητο μπορεί να την αυξήσει. Αντίστοιχα η ένεση της μεθοτρεξάτης (Metoject) είναι σε σύριγγα των 10 έως 25mg ώστε να κάνετε 1 ένεση υποδορίως την εβδομάδα. Η μέγιστη συνήθης δόση είναι τα 25mg/εβδομάδα.

Σε πόσο καιρό θα αρχίσει να δρα η μεθοτρεξάτη;

Η μεθοτρεξάτη δε δρα αμέσως. Χρειάζεται χρονικό διάστημα 6 έως 12 εβδομάδων μέχρι να παρατηρήσετε κάποια ωφέλεια.

Μεθοτρεξάτη

(Methotrexate, Metoject, Emthexate)

ΠΑΝ/ΜΙΑΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΛΙΝ. ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑΣ - ΑΛΛΕΡΓΙΟΛΟΓΙΑΣ

Πανεπιστήμιο Κρήτης - Ιατρική Σχολή

www.rheumatology-uoc.gr

Σύλλογος Ρευματοπαθών Κρήτης:

Κόσμων 6, 71202 Ηράκλειο, Κρήτη,
τηλ./fax: 2810 226 966,
email: sylogosreum.crete@gmail.com

www.srcrete.gr

Μεθοτρεξάτη

(Methotrexate, Metoject, Emthexate)

ΠΑΝ/ΜΙΑΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΛΙΝ. ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑΣ - ΑΛΛΕΡΓΙΟΛΟΓΙΑΣ

Πανεπιστήμιο Κρήτης - Ιατρική Σχολή

